

Een interview met één van de regisseurs van Baal, Jos Verbist.

Hoe zijn jullie bij de tekst van Brecht terechtgekomen?

Baal is het eerste stuk van Brecht en geldt daarmee als kleine autobiografie van de jonge dichter die zich afzet tegen alles. Al heel lang stond het op het verlanglijstje van zowel Raven als van mij. Het is het enige stuk van Brecht dat ons nooit echt heeft losgelaten en we dus ooit wel moésten doen. Het is precies die jonge Brecht die ons zo boeit, die rauwe, onverbloemde taal van hem en zijn harde blik op het leven en de liefde, zijn onmacht om zich uit te drukken. We wilden het ook bewust opvoeren met een cast jonge acteurs. Want dat thema staat centraal in het werkproces: we willen blijven kijken vanuit de ogen van die jonge gast die is aangekomen op de leeftijd waarop je vaak heel dwingende keuzes maakt en op zoek bent naar je eigen plekje. *Baal* is een soort weerspiegeling van zijn rebelse eerste periode in het Duitsland van toen. Vanuit dit materiaal willen we op onze beurt het heden ondervragen.

Vanwaar het idee van net deze tekst te spelen met Vlaamse en Waalse acteurs?

Zowel Raven als ik geven les aan het Conservatorium van Luik en het Rits in Brussel. Tussen beide opleidingen bestaat al enige jaren een nauwe samenwerking. Naast het feit dat we al langer met Franstalige acteurs wilden werken, stelden we onder de studenten een enorme gretigheid vast om Nederlands te leren en in die taal te spelen. Toeval wil dat drie van de vier Franstalige acteurs met wie we wilden werken, reeds bij Théâtre National aan de slag waren. Van daaruit ontstond dan het idee om aan een coproductie te werken en dat zijn er uiteindelijk twee geworden: *Life/Reset* en *Baal*. Enerzijds vloeit de samenwerking dus voort uit een artistieke affiniteit maar ook drukt het de wens uit om jonge makers en spelers een kans te geven. Bovendien is het een gelegenheid om met één voorstelling in de twee landsgedeelten te spelen.

Hoe zien de repetities eruit, vormt de taal bij het samenwerken een struikelblok?

We werken nu met vier Franstalige en vier Nederlandstalige acteurs. Maar de repetities verlopen vrijwel volledig in het Nederlands want de meesten verstaan al heel erg veel. Alleen als er dieper op iets wordt ingegaan schakelen we soms over op het Frans. Een belangrijke factor is toch ook dat in *Baal* de woorden van de personages recht uit het leven zijn gegrepen. Je kan je echt voorstellen dat iemand op straat zo spreekt, met inbegrip van dialecten, versprekingen en mengeling van oude en nieuwe taal. Het is een taal die heel dicht staat bij de mens en dus ook makkelijker is om te spelen. Ook de aanwezigheid van de liederen verlicht toch een beetje het werk...

Krijgt de voorstelling een inhoudelijke meerwaarde door de synergie tussen Waalse en Vlaamse acteurs?

Ik wil toch benadrukken dat het stuk niets wil vertellen over taalverschillen of politieke kwesties. Met *Baal* willen we allermint een poging ondernemen om België te redden. Wel is het is een product van de grote artistieke affiniteit tussen de Franstalige en Nederlandstalige structuren. We verdedigen dezelfde waarden en gevoeligheden, hetzelfde theater. Kortom wij dragen de vruchten van de vereniging van twee verschillende manieren van spelen en benaderingen.

Is het voor een acteur anders om in een 'vreemde taal' te spelen dan in de eigen moedertaal?

Aanvankelijk zijn de acteurs nog heel gericht op de tekst en de uitspraak. Daar wordt echter heel hard aan gewerkt. Eerder dan het spel in de weg te staan, kan de overschakeling van taal zo nog meer mogelijkheden bieden. Wanneer je in een andere taal speelt krijgt het personage uiteindelijk nog meer consistentie; het voegt een zekere dimensie van waarheid toe.